

از آن همه دیروز / باز خوانی تاریخ

مرد «طلایی» موسیقی ایران

دربوش طلایی، نوازنده تار و سه‌تار، ردیف‌دان و مدرس دانشگاه ۲۶ بهمن ۱۳۳۱ در شهرستان دماوند متولد شد. از یازده سالگی به هنرستان موسیقی رفت و با اینکه آشنایی و علاقه خاصی به تار نداشت به آموختن این ساز پرداخت. در سال سوم هنرستان و تحت تأثیر علی اکبر شهنازی به تار علاقه‌مند شد. پس از گرفتن دیپلم هنرستان هم‌زمان به تحصیل در رشته موسیقی دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران و کار در مرکز حفظ و اشاعه موسیقی پرداخت. طلایی در این دوران از خدمت استادانی چون علی اکبر شهنازی، سعید هرمزی، یوسف فروتن، نور علی برومند و عبدالله دوامی بهره‌مند شد.

پس از اتمام تحصیلات از سال ۱۳۵۵ در دانشگاه تهران ردیف تدریس کرد. او در سال ۱۳۵۸ برای تحصیل در رشته موسیقی شناسی به دانشگاه پاریس در فرانسه رفت و دکترای خود را نیز از دانشگاه نانتر فرانسه گرفت. طلایی هم اکنون عضو هیات علمی گروه موسیقی دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران و همچنین دانشکده موسیقی دانشگاه هنر است. از وی آثاری چون ردیف میرزا عبدالله، تک‌نوازی سه‌تار، سایه روشن، چهارگاه و شب وصل منتشر شده است. وی در آلبوم شب وصل و دود عود هم‌نواز آواز محمدرضا شجریان بوده است. در آلبوم ساز و آواز هم با شهرام ناظری کار مشترکی ارائه داده است. آلبوم Calligraphies Vocales همراه با علی‌رضا قربانی و جمشید ششمیرانی (منتشرشده در خارج از ایران) از دیگر کارهای وی به شمار می‌رود. طلایی علاوه بر این چند کتاب منتشر کرده که مهم‌ترین آنها کتاب «نگرش نو به تئوری موسیقی ایران» است.

خودزنی / محیط‌زیست

مجلس آینده برای بحران آب باید چه کند؟

محمدحسین شیخ‌محمدی پژوهشگر حوزه کشاورزی و محیط‌زیست در روزنامه وقایع اتفاقیه نوشت: اول: در چند دهه گذشته، منابع آب قابل برداشت در کشور، به مرور زمان محدود شدند، خشک سالی افزایش یافت و ایران به یکی از بحرانی‌ترین نقاط آبی جهان تبدیل شد. بحرانی که حاصل آن، بروز تنش‌های اجتماعی، فرونشست زمین، هجوم ریزگردها، خشکیدن منابع آبی تالابی و رودخانه‌ها، کوبرزایی و از دست‌رفتن اشتغال خواهد بود. تنش آبی در این سال‌ها، بخش وسیعی از تنوع زیستی و اکولوژیکی ایران را بلعیده و بخش عظیمی از کشاورزی و حیات‌روستایی در ایران را نابود کرده است. بحران بی‌آبی رانه تنها مهم‌ترین بحران زیست‌محیطی بلکه بزرگ‌ترین چالش کشور در همه ابعاد می‌توان دانست و بدون شک آینده این سرزمین به نحوه برخورد تمامی بخش‌های جامعه، شامل تصمیم‌گیران، مدیران، دانشگاهیان و… با این بحران بستگی دارد.

دوم: مروری کوتاه بر سرگذشت تاریخی ایران و اسناد به جای مانده نشان می‌دهد، خشکسالی و کمبود آب، رخدادی نو در این سرزمین نیست و ایران همواره با مسئله آب و کمبود آن، دست‌وپنجه‌نرم کرده است. بررسی‌های جغرافیایی نشان می‌دهد ۶۵درصد از سرزمین ایران دارای اقلیم خشک، ۲۰درصد نیمه‌خشک و ۱۵درصد نیمه‌مرطوب و مرطوب دست‌بندی می‌شوند. یعنی همواره ۸۵درصد ایران دارای اقلیم خشک و نیمه‌خشک بوده است. با این حال یک‌پرشش مهم مطرح است. مردمان این سرزمین در طول هفت هزار سال تاریخ خود چگونه زیسته و مسئله کمبود آب را مدیریت کرده‌اند؟ قطعاً بار اصلی مسئولیت متوجه‌نظام تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی کشور بوده و ادامه روندهای گذشته در شیوه‌مدیریت آب، ایران را از بحران به یک فاجعه‌نزدیک خواهد کرد.

سوم: همه‌روژه تفسیرهای گوناگونی از بحران آب در جامعه مطرح و راهکارهایی ارائه می‌شود ولی در عمل بهبودی به چشم نمی‌خورد. یکی از گام‌های مهم برای رفع بحران آب، اصلاح نظام حاکمیت آب و بهبود ساختارهای تصمیم‌سازی و مدیریتی است. ایران برای عبور از چالش‌های زیست‌محیطی، به تنظیم مجدد سیاست‌ها و قوانین خود نیاز دارد. نیاز است نقشه راه جدیدی برای مدیریت آب کشور ترسیم شود. در اولین گام، سیاست‌های غلط حکمرانی در حوزه آب باید اصلاح شوند. بیشتر قوانین به دورانی تعلق دارند که تصویر درستی از روابط آبی در دست نبود و وضعیت در شرایط بحرانی قرار نداشت. یکی از مهم‌ترین عوامل برای مدیریت پایدار منابع آب، بحث سیاست‌گذاری مناسب، نظارت و کنترل از سمت مجلس شورای اسلامی است. نمایندگان مجلس با توجه به اشراف اطلاعاتی و بهره‌مندی از مشروعیت قانون‌گذاری، نظارت و کنترل می‌توانند نقش مهمی در سامان‌دهی وضعیت آبی ایران داشته باشند. با وجود هزینه‌های بالای اجتماعی، اقتصادی و زیست‌محیطی که به علت حکمرانی ضعیف آب، بر کشور تحمیل شده است، هیچ‌گونه تحرک ملموسی در اصلاح مسیرهای گذشته و اجتناب از اتخاذ سیاست‌های آبی اشتباه در سامانه مدیریت کشور به چشم نمی‌خورد.

چهارم: تب‌انتهابات مجلس شورای اسلامی در کشور بالاگرفته است. مردم چشم انتظار برنامه‌های کاندیداهای احزاب و گروه‌های سیاسی هستند تا آن رایابه قضاوت خود قرار دهند. مردم حق دارند بدانند آیا این برنامه‌ها و سیاست‌گذاری‌ها، می‌توانند کشور را در زمینه‌های گوناگون به جهت صحیح هدایت کنند و گره از مشکلات بگشاید؟ بدون شک یکی از مهم‌ترین زمینه‌هایی که باید احزاب و گروه‌های سیاسی در تبلیغات انتخاباتی خود، نظرات و برنامه‌هایش را در باب آن بیان کنند، بحران آب و نحوه برخورد با آن است. تفرکی که دغدغه محیط‌زیست نداشته باشد آینده‌نگر نیست.

یادداشت روز

آقای روحانی! این بود نتیجه اجرای برجام؟

متین مسلم! شاید یکی دو ماه پس از زیروری انقلاب اسلامی ایران در خیابان انقلاب جلو دانشگاه تهران قدم می‌زدم. موقعیت خاص این خیابان و میدان معروف آن و نیز جایگاه خاص دانشگاه تهران در انقلاب موجب شده بود این محدوده به مرکز اصلی تجمعات گروه‌های سیاسی تبدیل شود. البته رسم نانوشته‌ای هم در مباحث وجود داشت. در اینگونه مباحث هر طرف کم می‌آورد. هواداران پنهانی داشت که به پنهان‌ای، به یک باره با شعارو فریاد یا با مشت و دعواتجمع را برهم می‌زدو صاحب سخن کم‌آورد را از مهلکه نجات می‌داد! آخرش هم نمی‌فهمیدیم چی شد. شیوه‌ای که ظاهراً در پاره‌ای موارد وپس از ۳۷ سال همچنان کارایی خود را حفظ کرده است! ماجرای حمله به سفارت عربستان که یادتان هست؟

از آن روزها خاطرات اندکی باقی مانده و گذر زمان خیلی چیزها را محو کرده است، اما یک خاطره هیچ وقت از ذهنم بیرون نمی‌رود. فکر می‌کنم تقاطع خیابان انقلاب و قدس بود که آن روزها آنتول فرانس خوانده می‌شد. بحث داغی میان یک گروه تندرو چپی و تعدادی دانشجوی مدافع دولت

نان داغ کباب داغ / تازه‌های نشر

کتابی درباره یک آتش‌سوزی بزرگ و تاریخی برنده نوبل ۱۰ درصد از حق چاپ کتابش را به مناطق محروم ایران اختصاص داد

کتاب «صداهایی از چرنوبیل» نوشته سوتنا الکسیویچ برنده جایزه نوبل ۲۰۱۵ با ترجمه حدیث حسینی، شنبه ۲۴ بهمن به همت انتشارات کتاب کوله‌پشتی روانه بازار شد. این کتاب در قالب رمان جمعی، به انفجار هسته‌ای راکتور چرنوبیل می‌پردازد. وقتی نام سوتنا الکسیویچ به‌عنوان برنده جایزه نوبل ادبیات ۲۰۱۵ اعلام شد، تعجب خیلی‌ها برانگیخته شد زیرا اولین بار بود که این جایزه به یک مستندنویس می‌رسید. سوتانا آلکسیویچ، نویسنده و روزنامه‌نگار بلاروسی بیشتر به نوشتن کتاب‌های مستند بر پایه مصاحبه شهرت دارد. وی پیش از این کتاب «چهره غیزنانه جنگ» را بر اساس مصاحبه‌های او با صدها زن حاضر در جنگ جهانی دوم و کتاب «پسران زینکی» را که در آن زندگی در افغانستان در زمان جنگ اتحاد جماهیر شوروی روایت می‌شود منتشر کرده است. ابازر رضانیا معلم، مدیر مسئول انتشارات کتاب کوله‌پشتی در توضیح چاپ این کتاب گفت: تصمیم بر این شد تا این کتاب بر خلاف روند بازار نشر کشور و با رعایت حقوق مؤلف در ایران انتشار پیدا کند. به همین دلیل با مدیر برنامه سوتالانا الکسیویچ مذاکراتی انجام شد. در ابتدا موفق به توافق نشدیم، اما دست از تلاش نکشیدیم و رایزنی را با خود نویسنده ادامه و فضای نشر ایران را برای وی شرح دادیم. مدیرمسئول انتشارات کتاب کوله‌پشتی با اشاره به اختصاص بخشی از حق چاپ این کتاب به مناطق محروم ایران اظهار کرد: وقتی سوتالانا الکسیویچ با فضای نشر ایران آشنا شد تصمیم گرفت حق نشر این کتاب در ایران را به انتشارات کتاب کوله‌پشتی واگذار کند. همچنین بر اساس پیشنهاد الکسیویچ ۱۰ درصد از حق چاپ نسخه فارسی این کتاب به مناطق محروم ایران اختصاص پیدا کرد. در بخشی از این کتاب می‌خوانیم: «جهان به دو بخش تقسیم شده است: یک طرف ماییم؛ چرنوبیلی‌ها، و طرف دیگر شما ایستاده‌اید؛ دیگران. دقت کرده‌اید؟ اینجا

گردش روزگار برعکس است

سرعت یا توهم سرعتی؟!

طرح: Dmir Oguz / ترکیه

با کاروان حله / اخبار هنر

«پالت» در جشنواره موسیقی فجر

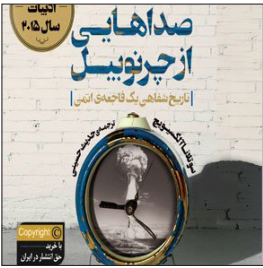

گروه پالت همرا با «آقای بنفش»، «شهر من بخند» و البته کاورِی از آهنگ خاطره‌انگیز «به رهی دیدم برگ خزان» در چهارمین روز جشنواره در برج میلاد روی صحنه رفت. حدود سه سال پیش بود – اسفند سال ۹۱ – که این گروه بعد از چند اجرای موفق، آلبوم «آقای بنفش» را منتشر کرد و در میان جوانانی که موسیقی خاص را به موسیقی پاپ این روزها ترجیح می‌دادند، مورد توجه قرار گرفت و توانست به فروش

موفقی هم دست پیدا کند. گروهی که رفته‌رفته نشان داد می‌تواند در بین گروه‌هایی که در این مدت خارج از محدوده پاپ به دنیای موسیقی با گذارسته‌اند، مقبولیت عام داشته باشد و به یک گروه پاپیولار تبدیل شود. کنسرت گروه «پالت» در دوپارت خلاصه شد که بخش اول آن بیشتر موسیقی‌های پیشین و مشخصاً. کارهای «آقای بنفش» را در برمی‌گرفت و بخش دوم آن قطعات آلبوم «شهر من بخند» را شامل می‌شد. «پالت» در پارت اول قطعات «یادگار دوست»، «ماهی و گربه»، «لیلی» که با تنظیمی متفاوت نسبت به آلبوم نواخته شد و ملودی‌هایی که سردار سر مست با آکاردئون و تبحرش در سبک جاز می‌نواخت، در کنار ساکسیفونی که روزبه اسفندارمز برای دومین بار نواخت و سولوهای موجز و انتخاب شده‌اش، این قطعه را بسیار شنیدنی کرده بود. «والس» و «هزار تار قصه» قطعات دیگر این بخش بودند و آهنگ «از سرزمین‌های شرقی» که به تازگی ویدئو کلیپ آن منتشر شده و با بازخورد بسیار خوبی از طرف مخاطبان روبه رو شده است قطعه دیگر بود.

ای در دل من رفته
چو خون در رگ و بیوست
هر چ آن به سر آیدم
ز دست تو نکوست
ای مرغ سحر تو صبح برخاسته‌ای
ما خود همه شب نخفته‌ایم
از غم دوست
(شعراجل سعیدی شیرازی، قرن هفتم، رباعیات)

سوتابان

صداهایی از چرنوبیل
نویسنده: سوتنا الکسیویچ
مترجم: حدیث حسینی
انتشارات کتاب کوله‌پشتی
شمارگان: هزار نسخه
قیمت: ۲۰ هزار تومان
صفحه ۳۱۸

صداهایی از چرنوبیل نویسنده: سوتنا الکسیویچ مترجم: حدیث حسینی انتشارات کتاب کوله‌پشتی شمارگان: هزار نسخه قیمت: ۲۰ هزار تومان صفحه ۳۱۸